

СИЛАБУС ВИБІРКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОСНОВИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Спеціальність	025 Музичне мистецтво	
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	
Ступінь вищої освіти	Бакалавр	
Освітньо-професійна програма	Музикознавство і композиція Хорове та оперно-симфонічне диригування Сольне інструментальне та вокальне виконавство Оркестрова майстерність	
Курс	4	
Семестр	7-8	
Обсяг дисципліни (години / кредити ЄКТС)	240 годин / 8 кредитів ЄКТС	
Статус дисципліни	Вибіркова	
Мова викладання	Українська	
Інформація про викладача	Прізвище, ім'я, ім'я по батькові	Цурканенко Ірина Володимирівна
	Науковий ступінь, вчене / почесне звання	Кандидат мистецтвознавства, доцент
	Посада	Доцент кафедри інтерпретології та аналізу музики
	Профіль викладача, e-mail	https://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/performing-musicology/interpretation-and-analysis-of-music/Tsurkanenko.pdf E-mail: itsurkanenko@ukr.net
Анотація	Навчальна дисципліна «Основи наукових досліджень» знайомить з основними принципами наукового пошуку і допомагає дати відповіді на нагальні питання виконавця-науковця: з чого починається дослідницька діяльність майбутнього магістра? З чого розпочати дослідницький пошук? Як слід викладати матеріал в тексті роботи? Яким чином довести єдність теорії виконавства та практики, головну ідею дослідження тощо. Дисципліна стане в нагоді тим, хто планує вступ до магістратури, хоче впевнено почувати себе в «лабіринті» наукових жанрів і прагне набути навичок упевненого написання дослідницьких текстів від есея до магістерської роботи. Дисципліна розрахована на два семестри.	
Мета дисципліни	Розширення інтелектуального та творчого потенціалу індивідуальності здобувачів вищої освіти шляхом володіння поняттєвим апаратом та методологічним рівнем наукового	

	<p>мислення, виховання високої вимогливості до наукового слова й відповідальності щодо стилістики викладення власних думок; доведення наукової «продукції» до рівня печатного слова.</p>
<p>За результатами навчання здобувачі мають знати</p>	<ul style="list-style-type: none"> – місце науки в системі знань та в системі творчої освіти; – основи наукової діяльності, її термінологічну систему, роль та значення; – основні жанри наукової роботи; – вимоги до структури (форми та змісту) та оформлення наукових робіт різних жанрів, – вимоги до оформлення списків використаних джерел;
<p>За результатами навчання здобувачі мають вміти</p>	<ul style="list-style-type: none"> – аналізувати наукові твори різних жанрів; – правильно оцінювати наукову цінність дослідження; – вміти поєднати власне наукове сприйняття та оцінку в зв'язку з конкретною тематикою та спрямованістю дослідження; – доступно викласти (усно та письмово) власну наукову концепцію у формі основних наукових позицій; – орієнтуватися в основних наукових методах, принципах, поняттях та категоріях, пов'язаних з науковою роботою; – засвоїти алгоритм наукового аналізу та наукової роботи. – мати навички викладення власних аналітичних напрацювань в усній та письмовій формі.
<p>Зміст навчальної дисципліни</p>	<p><i>Тема 1.</i> Вступ до науки. Музичне мистецтво та система науки. Суб'єкт музики. Музичні закони та принципи мислення. Творчі якості науковця (ініціативність, професійні відчуття).</p> <p><i>Тема 2.</i> Музичний Логос. Психологія музичного сприйняття. Слово про музику. Новітні концепції музики. Психологія наукової діяльності.</p> <p><i>Тема 3.</i> Тотожність музичної комунікації. Система «композитор-виконавець-слухач». Науковий опис музичного змісту. Поняття «смысл музики», «знак», «значення», «виконавська семантика».</p> <p><i>Тема 4.</i> Основи наукової роботи. Структура наукової галузі. Наукова інформація. Науковий підхід. Мова та стиль наукових робіт.</p> <p><i>Тема 5.</i> Наукові поняття та терміни: наукова ідея, науковий факт, гіпотеза, умовид, судження, теорія та концепція.</p> <p><i>Тема 6.</i> Жанри наукових досліджень: стаття, анотація, рецензія, монографічний очерк, курсова та магістерська робота.</p> <p><i>Тема 7.</i> Наукове дослідження. Три етапи роботи над дослідженням. Алгоритм написання дослідження. Етап перший – підготовчий. Пошук проблемної ситуації. Постановки питань та різні погляди на них.</p> <p><i>Тема 8.</i> Обирання теми. Види тем, формулювання власної теми з кола питань та актуальності наукових напрямків. Формулювання мети роботи, завдань, об'єкту та предмету.</p> <p><i>Тема 9.</i> Моделювання оригінальної наукової концепції. Складання плану дослідження.</p> <p><i>Тема 10.</i> Основи бібліографічної роботи. Правила користування літературою, правильне оформлення цитат,</p>

	<p>виписок, списку літератури</p> <p><i>Тема 11.</i> Етап другий – робота над змістом наукового дослідження.</p> <p>Методологія наукового дослідження.</p> <p><i>Тема 12.</i> Основи системного наукового опису. Логічність викладення тексту. Система аргументації. Оформлення попередніх висновків.</p> <p><i>Тема 13.</i> Етап третій – заключний. Написання висновків. Оформлення Додатків. Основи редагування тексту.</p> <p><i>Тема 14.</i> Магістерська робота як кваліфікаційне дослідження. Наукова публікація та науковий виступ.</p> <p><i>Тема 15.</i> Підготовка до публічних виступів. Написання тез доповідей. Основні етапи захисту наукової (курсової, магістерської) роботи.</p>
Види занять	Лекційні заняття, практичні заняття, самостійна робота
Методи навчання	Практична робота з текстом; наочний метод (метод демонстрацій); метод структурно-семантичного аналізу; самостійна робота (опрацювання завдань, отриманих на практичних заняттях).
Форми та методи оцінювання	<p>Оцінювання результатів навчання студентів здійснюється за 100-бальною шкалою та шкалою ЄКТС відповідно до Положення про організацію та проведення поточного та семестрового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти.</p> <p>Поточний контроль: робота на практичних заняттях (ситуаційні завдання) – 30 балів, тестування – 30 балів; презентація власного наукового проєкта – 40 балів.</p> <p>Підсумковий семестровий контроль: залік – 8 семестр.</p> <p>Умовою допуску до підсумкового семестрового контролю є виконання програми навчальної дисципліни й отримання за виконання завдань поточного контролю не менше ніж 20 балів. Мінімальна загальна кількість балів для отримання позитивної оцінки з дисципліни – 60.</p>
Особливості та політика дисципліни	<p>Під час вивчення навчальної дисципліни викладач та здобувачі комунікують завдяки застосункам Moodle, email, Telegram; використовуються застосунки Google Drive, Zoom тощо.</p> <p>Від студентів очікується регулярне відвідування усіх видів занять згідно з розкладом та обов'язкове виконання завдань, передбачених програмою курсу.</p> <p>Порядок повторного проходження контрольних заходів та ліквідації академічної заборгованості визначено Положенням про організацію та проведення поточного та семестрового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти.</p> <p>Необхідною вимогою під час навчання є дотримання академічної доброчесності.</p> <p>В університеті панують взаємоповага, шанобливість.</p>
Рекомендовані джерела інформації	<p>Білуха, М. Т. (2013). <i>Основи наукових досліджень</i>.</p> <p>Бондар, І. С., Русавська, В. А., Батченко, Л. В. (2021). <i>Магістерська робота: концепція наукового дослідження : навчальний посібник</i>. Київ.</p> <p>Давидов, М. (2010). <i>Виконавське музикознавство : енцикл.</i></p>

	<p>довідник. Луцьк : Волинськ. обл. друкарня.</p> <p>Зайцева, Л. А. (2004). <i>Онтологічна концепція музики: на прикладі світських та духовних жанрів</i> : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства.</p> <p>Каплієнко-Люк, Ю. В. (2016). <i>Аналіз музичних творів</i> : навчальний посібник.</p> <p>Москаленко В. Г. (2001). <i>Київське музикознавство, 7</i> (Текст музичного твору: практика і теорія).</p> <p>Коменда, О. (2009). Музикознавчі інтерпретації поняття стилю. <i>Українське мистецтвознавство, 9</i>, 113–117.</p> <p>Мальська, М., Паньків, Н. (2020). <i>Основи наукових досліджень</i> : навчальний посібник.</p> <p>Мороз, І.В. (1997). <i>Структура дипломних, кваліфікаційних робіт та вимоги до їх написання, оформлення та захисту</i>.</p> <p>Москаленко, В. (1994). <i>Теоретичний та методичний аспекти музичної інтерпретації</i> : автореф. дис... доктора мистецтвознав. : 17.00.02 – Музичне мистецтво ; Київська державна консерваторія ім. П. І. Чайковського.</p> <p>Ніколаєвська, Ю. В. (2020). <i>Ното interpretatus в музичному мистецтві ХХ – початку ХХІ століть</i> : монографія. ХНУМ імені І. П. Котляревського.</p> <p>Савицька, Н.В. (2008). <i>Хронос композиторської життєтворчості</i>. ЛНМА ім. М. В. Лисенка.</p> <p>Сокол, О. (1996). <i>Стилістика музичного мовлення та термінологічні ремарки</i> : автореф. дис. ... д-ра мистецтвознавства. Київ, 1996. 27 с.</p> <p><i>Українська музична енциклопедія</i>. Київ, ІМФЕ.</p> <p>Юрченко С. О., Юрченко О.Є. (2017). <i>Основи наукових досліджень</i>. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна.</p> <p>Якуб'як, Я. (2001). <i>Нотний текст твору: оцінка, аналіз, інтерпретація</i>. Київське музикознавство : зб. наук. пр. / Національна музична академія України ім. П. І. Чайковського.</p> <p><i>The New Grove Dictionary of Music and Musicians</i> (2004). Stenly Sandy redactor. URL: Oxford Music Online.</p>
--	--

Силабус розроблено відповідно до робочої програми навчальної дисципліни «Основи наукових досліджень», затвердженої науково-методичною радою Харківського національного університету мистецтв імені І.П. Котляревського 26 серпня 2024 року.